

13-08-2018

Til Sundheds- og Ældreministeriet
Att. Anja Gade Andersen

Høringssvar:

Flytning af kontrol med alkoholsalg får ingen effekt i nuværende form

Høringssvar til forslag om lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (Flytning af inspektionsopgaver fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen og tilførsel af kontrolopgave til Sikkerhedsstyrelsen)

Alkohol & Samfund støtter regeringens ønske om at stoppe salg af alkohol til personer under aldersgrænserne. Vi tvivler dog på, at flytningen af kontrolopgaven fra politiet til Sikkerhedsstyrelsen har nogen forebyggende effekt, hvis ikke styrelsen får til opgave at kontrollere det egentlige ulovlige salg af alkohol, og hvis ikke styrelsen får ressourcer med, til at gennemføre tilsynet i butikkerne.

Det er regeringens opfattelse, at det trods forbuddet er nemt for unge under 18 år og børn under 16 år, at købe alkohol. Alkohol & Samfundet deler denne opfattelse. Vi hilser derfor velkommen, at bødestørrelsen bliver fordoblet.

I Alkohol & Samfund tvivler vi på, at en 'anonym' kontrol, som det er nævnt i udkastet, kan lade sig gøre i praksis med de rammer, som lovforslaget lægger op til. Kontrollen foregår i fuld myndighedspåklædning og på nuværende tidspunkt må kontrolløren ikke optræde i civil. Sandsynligheden for at der sker ulovligt salg af alkohol med en kontrollant til stede, er derfor meget lille.

Fremover skal kontrollen af ulovligt salg af alkohol foretages i forbindelse med tilsynet af salg af tobak. Det mener vi er utilstrækkelig, fordi fokus ved kontrolbesøg vedrørende tobak er på tydelig skiltning af aldersgrænsen i butikken, på at tobaksprodukterne er lovlige. Fokus er ikke på om butikkerne bryder aldersgrænserne, når de sælger varerne.

I Alkohol & Samfund mener vi, at de højere bøder kun vil have en forebyggende effekt hvis:

- Anonym kontrol af salg af alkohol bliver et fokusområde for alkoholkontrollen, så butikkerne rent faktisk risikerer at få en bøde.
- Betydelig flere ressourcer end de nuværende 0,7 årsværk fremadrettet bliver afsat til kontrollen.

0,7 årsværk svarer til, at en medarbejder i Sikkerhedsstyrelsen, i hver af de 5 danske regioner, bruger lidt over 5 timer om ugen på at gennemføre både tobaks- og alkoholkontrol, transport mellem butikkerne og administrationen af tilsynet. Det mener vi ganske enkelt er utilstrækkeligt.

Alkohollicens i detailhandlen

Alkohol & Samfund foreslår, at butikker skal have en licens til salg af alkohol og at denne licens kan inddrages, hvis loven om salg af alkohol ikke bliver overholdt. Denne sanktionsmulighed er nødvendig, fordi vores egen stikprøvekontrol viser, at ulovligt salg af alkohol er et massivt og udbredt problem. Over de seneste 18 måneder har vi gennemført over 200 forsøgskøb af alkohol med unge og børn og i over 60% af tilfældene, solgte butikkerne alkohol ulovligt.

Detaljerede bemærkninger til lovforslaget

Fokusområde anonym kontrol

Side 14, afsnit 2.2.3 (4. afsnit)

Anonym kontrol bør være et fokusområde. Derfor mener vi, at det bør fremgå, at Sikkerhedsstyrelsens opgaver udvides til at omfatte anonym kontrol af salg af alkohol som fokusområde. Sikkerhedsstyrelsen bør i den forbindelse kunne optræde i civil og der bør afsættes ressourcer ud over de ressourcer, der i forvejen er afsat til tobakskontrollen (0,7 årsværk).

Ressourcer

Side 15, afsnit 3

Alkohol & Samfund anbefaler, at anonym kontrol bliver foretaget udover de kontrolbesøg, som Sikkerhedsstyrelsen foretager på tobaksområdet. Regeringen bør afsætte tilstrækkelige ressourcer til at Sikkerhedsstyrelsen kan kontrollere så mange butikker, at branchen oplever en markant kontrol. Det betyder at kontrolopgaven ikke kun skal ske i forlængelse af de eksisterende opgaver, men at kontrollen med salg af alkohol skal ske som en ny opgave med en egen økonomisk ramme.

Kontrol af salgsforbud

Side 25, afsnit 3

Sikkerhedsstyrelsen får fremadrettet til 'opgave at kontrollere, om salgsforbuddet bliver overholdt'. Alkohol & Samfund mener, at det skal præciseres, at forudsætningen for en effektiv kontrol af salgsforbuddet er, at Sikkerhedsstyrelsen kan optræde uden myndighedspåklædning. Yderligere skal det præciseres, at kontrollen af salgsforbuddet skal være en fokusopgave.

Med venlig hilsen

Peter Konow

Direktør

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Den 13. august 2018

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Bryggeriforeningen har modtaget ovennævnte høring og har følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Bryggeriforeningen støtter op om at styrke håndhævelsen af forbuddet mod salg af alkohol til personer under henholdsvis 16 og 18 år.

Bryggeriforeningen ønsker i den forbindelse at understrege vigtigheden af, at de differentierede salgsaldersgrænser fastholdes. Salgsaldersgrænserne, som de fremgår i dag, er realistiske og nyder derfor befolkningens opbakning. For høje salgsaldersgrænser vil i endnu højere grad medføre omgåelse af reglerne og vil derfor de facto være virkningsløse. For at opnå fuld effekt af de differentierede salgsaldersgrænser er det selvfølgelig nødvendigt, at reglerne efterleves i praksis, og Bryggeriforeningen hilser derfor en øget indsats og opmærksomhed på håndhævelse af reglerne velkommen.

Bemærkninger til forslag til ændringer i lov om lægemidler

Bryggeriforeningen har ingen bemærkninger hertil.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Bemærkninger til forslag til ændringer i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Lovforslagets § 2, nr. 1: Med lovforslagets § 2, nr. 1 foreslås det at indsætte § 2 b, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen ud over at kontrollere, at der sker korrekt skiltning også får til opgave at overvåge, om der sker salg til mindreårige. Det er Bryggeriforeningens holdning, at en øget kontrol i praksis vil være gavnlig.

Lovforslagets § 2, nr. 2: I bemærkningerne til lovforslaget foreslås det at hæve bødeniveauet ved overtrædelse af lovens §§ 1-2 til det, der svarer til en fordobling af de aktuelle bødetakster. Bryggeriforeningen er ikke afvisende over for forslaget men bemærker, at det kan overvejes, om ansvaret fortsat alene skal påhvile butiksindehaveren, restauratøren, hotelværten, kantineindehaveren m.v, eller om det kunne være formålstjenligt også at pålægge det ansatte personale et ansvar.

Bryggeriforeningen er af den opfattelse, at butiksindehaverne m.fl. i høj grad forsøger at komme problemet med overholdelsen af salgaldersgrænserne til livs, men at butikspersonalet ikke er bevidste nok om vigtigheden af at overholde reglerne i det daglige arbejde. Bryggeriforeningen foreslår derfor, at man fra lovgivers side kigger nærmere på en løsning, der også omfatter en direkte konsekvens for den ansatte, der sælger alkohol i strid med reglerne om salgaldersgrænser.

Med venlig hilsen

BRYGGERIFORENINGEN

Pernille Jepsen

Anja Gade Andersen
Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

13-08-2018
BIS/MOL/800/00008

Forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Sundheds- og Ældreministeriet har den 9. juli 2018 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år i høring.

Udkastet vedrører flytning af inspektionsopgaver af forhandlingssteder, der har Lægemiddelstyrelsens tilladelse til salg af håndkøbsmedicin uden for apotek, fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen. Det sker som en del af regeringens "Bedre Balance II" og udflytning af ca. 3.900 statslige arbejdspladser. Yderligere tilføres Sikkerhedsstyrelsen en supplerende kontrolopgave, som skal styrke håndhævelsen af forbuddet mod salg af tobak og alkohol til personer under henholdsvis 16 og 18 år.

Flytning af inspektionsopgaver

Sundheds- og Ældreministeriet foreslår at overdrage opgaven med udkørende inspektion af detailforhandlere af håndkøbslægemidler fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen fra 1. januar 2019.

En overdragelse af opgaven med inspektion af detailforhandlere vil medføre en opdeling af inspektionsopgaver vedrørende enslydende regelsæt mellem de to styrelser. Inspektion med apotekernes håndkøbsudsalg vil således fortsat skulle varetages af Lægemiddelstyrelsen, ligesom det fortsat er Lægemiddelstyrelsen, der skal kunne rådgive og vejlede detailforhandlere og tage beslutninger om eventuelle handlinger, påbud og anmeldelser baseret på Sikkerhedsstyrelsens inspektionsrapporter.

Danmarks Apotekerforening undres over opdelingen, da inspektørerne i både Lægemiddelstyrelsen og Sikkerhedsstyrelsen skal have en udtømmende lægemiddelfaglig viden for at kunne udføre inspektionsopgaverne, hvilket er ensbetydende med efteruddannelseskraV til begge styrelser i stedet for efteruddannelseskraV til kun én enkelt styrelse.

Apotekerforeningen har noteret sig, at der er lagt op til et tæt samarbejde mellem de to styrelser. Apotekerforeningen er imidlertid bekymret for, at opdelingen kan føre til en uensartet fortolkning af enslydende regler og dermed en uensartet praksis for vurderinger af henholdsvis håndkøbsudsalg og detailforhandlere. Apotekerforeningen finder, at dette vil være patientsikkerhedsmæssigt yderst u hensigtsmæssigt.

En tilstrækkelig ensartethed af inspektionsopgaverne vil kræve høj grad af samarbejde, koordinering og informationsudveksling mellem de to styrelser, og det kan efter Apotekerforeningens opfattelse overvejes, om dette samlet set er administrativt og økonomisk hensigtsmæssigt for at opnå en udflytning af 1,3 årsværk.

Lægemidler har en særlig karakter og er ikke at betragte som almindelige dagligvarer. Det er efter Apotekerforeningens opfattelse yderst vigtigt for patientsikkerheden, at kontrollen med lægemidler fortsat varetages af den styrelse med den største ekspertise på området.

Derfor vil Apotekerforeningen opfordre til, at inspektionen af detailforhandlere af håndkøbsmedicin fastholdes hos Lægemiddelstyrelsen.

Antallet af inspektioner

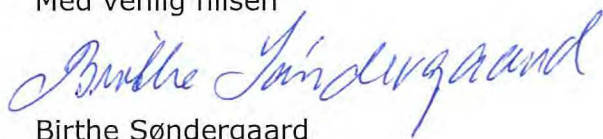
Det fremgår af bemærkninger til lovforslaget, at Sikkerhedsstyrelsen forventer at udføre mellem 460 og 800 inspektioner, hvilket kan være en betydelig reduktion i forhold til antallet af udførte inspektioner i dag. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Lægemiddelstyrelsen i dag udfører 800 inspektioner årligt.

Apotekerforening er bekymret for de patientsikkerhedsmæssige konsekvenser, et betydeligt reduceret antal inspektioner af detailforhandlere af håndkøbsmedicin vil kunne medføre. Apotekerforeningen finder det tvivlsomt, om Sikkerhedsstyrelsen med de overflyttede ressourcer vil kunne udføre fyldestgørende tilsyn med de 4000 detailforhandlere, som har Lægemiddelstyrelsens tilladelse til at sælge håndkøbslægemidler udenfor apotek. De hidtidige erfaringer, som fremgår af Lægemiddelstyrelsens oversigt over inspektioner af detailforhandlere og internetforhandlere, viser, at der i detailhandlen fortsat findes relativt mange afvigelser i forbindelse med myndighedernes inspektioner. Henset hertil er det bekymrende, hvis udflytningen medfører, at kontrollen på området reduceres.

Apotekerforeningen skal derfor opfordre til, at der sikres en opretholdelse af det hidtidige niveau for inspektioner.

Danmarks Apotekerforening har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Birthe Søndergaard

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Høringssvar fremsendt til: aga@sum.dk, cro@sum.dk med kopi til sum@sum.dk

13. august 2018

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Dansk Erhverv har d. 9. juli 2018 modtaget et udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Dansk Erhverv har følgende kommentarer:

Til forslag til ændringer vedr. lov om lægemidler:

Dansk Erhverv støtter, at markedskontrollen af detailforhandling af håndkøbslægemidler udenfor apotek og forhandling af visse jern- og vitaminpræparater samt visse antiparasitære lægemidler til dyr udenfor apotek overdrages fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen og dermed til det nye Center for Markedsovervågning, idet vi naturligvis forudsætter, at der opbygges de nødvendige og tilstrækkelige kompetencer i centeret til at varetage den pågældende kontrol. Dette synes også forudsat ved lovforslagets bemærkninger.

Dansk Erhverv vil i denne anledning gerne gentage, at vi støtter oprettelsen af Center for Markedsovervågning, da det er vores opfattelse og forhåbning, at samlingen af kontrolopgaverne samt udmøntningen af kontrollen gennem et risikobaseret tilsyn vil give mulighed for en langt mere effektiv og ressourcebesparende kontrol – til gavn for både for virksomheder og myndigheder.

Dansk Erhverv finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at Lægemiddelstyrelsen med udformningen af lovforslaget alene overdrager den del af kontrolopgaverne, der angår de fysiske butikker, og dermed beholder kontrollen af internetsalget af de samme produkter. Det synes uforståeligt, da et af hovedformålene med oprettelsen af Center for Markedsovervågning netop må at være en opbygning og samling af kompetencer, viden og nye rutiner for kontrol af bl.a. den stigende e-handel. Samtidig er en sådan opdeling af kontrollen med den fysiske handel og e-handel uhensigtsmæssig og byrdefuld, da de mange virksomheder, der både har fysisk salg og e-handel, dermed generelt vil blive underlagt kontrol fra to forskellige myndigheder vedrørende de samme produkter.

Dansk Erhverv finder det samtidig besynderligt, at Lægemiddelstyrelsen ved formuleringen af lovforslaget tilsyneladende bibeholder en mulighed for at foretage kontrol af fysiske detailhandelsbutikker i særlige tilfælde, hvor de har modtaget en anmeldelse, f.eks. i forbindelse med et besøg på et nærliggende apotek. Formålet med dette er uklart, og det synes samtidig at være unødvendigt at bibeholde en sådan mulighed, idet Sikkerhedsstyrelsen må forventes at kunne rykke ud (evt. på Lægemiddelstyrelsens opfordring) med samme hastighed som Lægemiddelstyrelsen. Det må netop være en af Sikkerhedsstyrelsen spidskompetencer, eftersom styrelsen har fået overdraget en stor del af markedskontrollen generelt og indenfor mange produktkategorier.

Dansk Erhverv forudsætter, at det altid vil være muligt for Sikkerhedsstyrelsen at tilkalde en fagperson fra Lægemiddelstyrelsen til at deltage i et tilsyn eller en kontrol, hvis Sikkerhedsstyrelsen finder det nødvendigt for at kunne gennemføre tilsynet eller kontrollen.

Til forslag til ændringer vedr. lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år:

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv bakker op om regeringens mål om en røgfri generation i 2030. Vi indgår således i regeringens tobakspartnerskab og har sammen med vores dagligvaremedlemmer, der sælger tobak, formuleret oplægget "Indsatsen for en røgfri generation 2030" (vedhæftet som bilag) med 9 forslag til at opnå det mål.

Hvis rygning hos unge skal stoppes er det helt afgørende med en samlet indsats, der involverer alle centrale aktører rundt om de unge. Det være sig myndigheder, forældre, uddannelsesinstitutioner, foreninger, organisationer, producenter og forhandlere.

Forhandlerne skal påtage sig deres del af ansvaret og sikre, at der ikke sælges tobak til mindreårige. Det gøre de også gerne og der er sat mange initiativer i gang i detailhandlen allerede og flere er på vej. Men nøglen til at få løst problemet med unges rygning ligger ikke i detailhandlen alene. Hvis ikke indsatsen hos forhandlerne følges op af en flerstrengt indsats hos myndigheder, uddannelsesinstitutioner, forældre m.v. nås målet ikke. Det vækker derfor stor undren, at de politiske initiativer ind til nu primært har været fokuseret på detailhandlen, og at der ikke sættes ind på andre områder.

Dansk Erhverv anbefaler eksempelvis, at det eksisterende salgsforbud suppleres af et købsforbud for unge under 18 år, da dette vil ligestille køber og sælger i købsituationen og have en konkret, præventiv effekt. Et købsforbud sender et stærkt signal til unge om, at tobak ikke er et nydelsesmiddel for børn, og det vil være en hjælpende og oplysende hånd til de unges forældre.

Ligeledes anbefaler Dansk Erhverv at udvide rygeforbuddet til erhvervsskolerne. Et sådant gælder i dag kun på gymnasierne og denne forskel er ikke hensigtsmæssigt.

Derudover anbefaler Dansk Erhverv udbredelse af legitimationskortet og videreudvikling samt fremmelse af Smart ID. Dagligvarehandlens væsentligste ansvar er at håndhæve salgsaldersgrænserne, men dette vanskeliggøres, fordi der ikke er et gratis ID-kort med billede, der benyttes bredt af unge. Legitimationskortet, som borgere kan ansøge om, når de fylder 15 år, skal fremmes, og det skal både efterspørges og fremvises ved køb af tobaksvarer og øvrige varer, der er omfattet af reglerne for salgsaldersgrænser. Legitimationskortet bør også være gratis og mere tilgængeligt. Yderligere bør det overvejes at videreudvikle og fremme app'en "Smart ID", så unge kan identificere sig ved hjælp af denne.

Det er afgørende, at kontrollen ikke kun målretter sig mod det legale salg, men at kontrollen med det illegale salg også styrkes. Det illegale salg af cigaretter er steget i hele Europa¹ og selvom Danmark stadig ligger i den lave ende, stiger det også hos os. Det skal der gribes ind over for. Det skal her bemærkes, at det bødeniveau dette lovforslag lægger op til, er på niveau med eller lavere end de bøder, der risikeres ved illegalt salg. Det finder vi ikke proportionalt.

Specifikke bemærkninger

Sikkerhedsstyrelsen fremtidige rolle

Dansk Erhverv støtter, at Sikkerhedsstyrelsen tilføres den supplerende kontrolopgave af butikkeres overholdelse af salgsaldersgrænser i forlængelse af den kontrolvirksomhed, som styrelsen allerede foretager på tobaksområdet. Dansk Erhverv kan ligeledes tilslutte sig, at Sikkerhedsstyrelsen i forbindelse med kontrolopgaven kan kræve at få fremvist oplysninger om købere af alkohol, tobaksvarer eller urtebaserede rygeprodukter i form af billedlegitimation eller anden form for identifikation.

Frakendelse af retten til at sælge tobak

I indledningen til materialet fra Sundheds- og Ældreministeriet (s. 6, afsnit 5, l. 3) nævnes det, at regeringen vil undersøge muligheden for, at der kan ske frakendelse af retten til at markedsføre tobak i grovere gentagelsestilfælde.

Såfremt der måtte tegne sig et politisk flertal for dette forslag er det er afgørende for Dansk Erhverv, at vi og forhandlerne involveres tæt i udformningen af en sådan ordning, så den gennemføres så nemt og så lidt byrdefuld som muligt. Ligeledes er det afgørende at en sådan ordning ikke bliver et skalkeskjul for at indføre nye offentlige gebyrer, der pålægger virksomhederne ekstra omkostninger.

I stedet for at fratage en forhandler retten til at sælge tobak helt anbefaler Dansk Erhverv i stedet, at salgssteder, der ikke overholder det eksisterende salgsforbud, idømmes en karantæneperiode, hvor salgsstedet ikke må markedsføre tobak i en vis periode. En tidsubegrænset frakendelse er ikke proportional. Det skal være muligt for forhandleren at iværksætte effektive procedurer for at forhindre, at unge køber tobak. Karantæneperioden bør altid kun omfatte det enkelte salgssted og ikke hele butikskæden.

¹ https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/uk/pdf/2018/07/project_sun_executive_summary_2018.pdf

Som nævnt nedenfor skal sanktioner gives på baggrund af, om forhandleren har iværksat effektive procedurer for at sikre, at personalet ikke sælger tobak til unge under 18 år.

Bøder

I udkastet til lovforslaget foreslås det at hæve bødetaksterne ved overtrædelse af den eksisterende lovs §§ 1-2, således at bødetaksterne fordobles til henholdsvis 10.000 kr. for førstegangstilfælde, 20.000 kr. for andengangstilfælde og 40.000 kr. for tredjegangstilfælde. Det skal sættes i forhold til at bøde for illegalt salg af cigaretter ved tredjegangstilfælde er 30.000 kr. Dansk Erhverv mener i det lys ikke, at de forslåede bødetakster er proportionelle med overtrædelsens karakter.

Vi bakker fuldt op om at reglerne skal håndhæves, men skal det ske, handler det om at alle forhandlere har iværksat de rigtige processer og uddannet deres personale. Derfor bør myndigheds-håndhævelsen have fokus på salgsstedets processer vedr. overholdelse af salgsaldersgrænserne; eksempelvis om den lovpligtige skiltning i butikken efterlever reglerne, og om butikken foretager tilstrækkelig uddannelse af sine salgsmedarbejdere. Det er en ledelsesmæssig opgave hos forhandlerne. Der er stor udskiftning af personalet i detailhandlen og det vil være for kortsigtet, hvis bøder alene gives, fordi en enkelt medarbejder – ubevidst eller bevidst – får solgt tobak til en mindreårig.

I de tidligere regler, som også er gengivet i lovforslaget på side 13, er det netop specificeret, at *"Butiksindehaveren, restauratøren, hotelværtten, kantineindehaveren m.v. vil efter omstændighederne endvidere kunne straffes, hvis vedkommende har undladt at instruere personalet om ikke at sælge tobak og alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 16,5 pct. og derover til personer under 18 år og ikke at sælge alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover til personer under 16 år, jf. § 1 og § 2, stk. 1 og 2, eller har undladt at føre fornødent tilsyn og kontrol med lovens overholdelse"*.

I udkastet til fremtidige regler henviser lovforslaget til overtrædelser af *"grov eller gentagen karakter"*. Det er upræcist. Det vil være væsentligt at de tidligere processuelle betragtninger også kommer til at indgå i det fremtidige regelsæt ligesom det skal fremgå af lovens bemærkninger, hvad der menes med *"grov karakter"*.

Dansk Erhverv står til rådighed for uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Lone Rasmussen
markedschef

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Odense, den 13. juli 2018

Høringsvar: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år – Sagsnr.: 1805334

Dansk Selskab of Folkesundhed hilser enhver stramning på tobaks- og alkoholområdet meget velkommen. Det er veldokumenteret at salg af tobak og alkohol til mindreårige foregår dagligt i næsten alle butikker.

Tobaks- og alkoholrelaterede sygdomme har store konsekvenser for både brugerne, deres pårørende og samfundet. Den danske middellevetid kan ikke øges uden at alkohol- og tobaksforbrug mindskes i Danmark. Afhængigheden af begge grundlægges allerede i barndommen/ungdommen, for de flestes vedkommende. Det er samfundets opgave at beskytte børn og unge mod stærkt skadelige og afhængighedsskabende produkter.

Dansk Selskab for Folkesundhed **glæder sig over**, at Sikkerhedsstyrelsen overtager opgaven fra Politiet, der ikke helt har haft ressourcer til at håndhæve forbud mod salg af tobak og alkohol til mindreårige. Det er også meget glædeligt, at bøderne for overtrædelse af loven sættes kraftigt op.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende **kommentarer**:

- Loven lægger op til at butikspersonalet skal bede om ID hvis de er *i tvivl* om personen er fyldt 16 /18 år (alkohol/tobak). Dette er angivelig meget svært at vurdere eller huske. Derfor bør loven laves om, så alle, helt rutinemæssigt, skal vise billed-ID ved køb af tobak og alkohol. Dette fungerer fint i andre lande, f.eks. USA, hvor selv 50+ årige viser ID når de køber øl.
Problemet med, at personer uden kørekort ikke har billed-ID kan nemt løses ved at f.eks. kørekortkontoret udsteder billed-ID; i mange andre lande har man personlig billed-ID, som ikke er kørekort eller pas. Udgifterne dertil kan betales af dem der søger om billed-ID.

- Der er meget stor forskel på at føre produkttilsyn og at observere om tobak og alkohol sælges til mindreårige. Tilsynsbesøg med dialog om tobak og alkoholsalg til mindreårige er fine, men når det gælder overholdelse, er det bøderne der gør en forskel. Dansk Selskab for Folkesundhed foreslår derfor, at Sikkerhedsstyrelsen kommer på uanmeldte besøg/anonym kontrol, gerne i samarbejde med mindreårige unge der ansættes i studenterjob til at prøve at købe tobak i butikken.

Dansk Selskab for Folkesundhed opfordrer til følgende **specificeringer**:

- I hele lovudkastet tales om 'tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter'. Vi mener det er meget vigtigt at specificere, at loven udover almindelige tobaksprodukter som cigaretter, cerutter, cigarillos og cigarer også omfatter salg af vandpibetobak, snus, skrå, elektroniske cigaretter, 'heat not burn' produkter (=opvarmet tobak), urtecigaretter og andre varianter af nikotinholdige produkter.
- Der kan udstedes højere bøder hvis overtrædelsen af §§ 1-2 er af grov eller gentagen karakter. Det er meget utydeligt hvad der menes med grov karakter, særligt ved førstegangsovertrædelse. Er det barnets alder eller hvad bestemmer grovheden i overtrædelsen? Dette bør specificeres.
- Det er glædeligt at der overføres 1,3 årsværk til opgaven fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen. Et andet sted står dog, at omkostningerne afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer på Sundheds- og Ældreministeriets ressortområde. Det vil være godt at præcisere at med økonomiske rammer menes de nye rammer, altså når 0,9 millioner kroner er blevet tilført.
- Alderen 18 år omtales for både tobak og alkohol, men man skal være 16 år for at købe alkohol under og op til 16,5%, dette bør specificeres i loven (der står kun 18 år).

Venlig hilsen

Maja Bertram
Formand

Charlotta Pisinger
Bestyrelsesmedlem

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
aga@sum.dk; cro@sum.dk

Kopi til sum@sum.dk

København, 26. juli 2018

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Sundheds- og Ældreministeriet har den 9. juli 2018 udsendt et forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. De Samvirkende Købmænd, DSK, der repræsenterer mere end 1.400 dagligvarebutikker, vil gerne benytte muligheden for at kommentere forslaget.

Til ændringer vedr. lov om lægemidler, § 1, samt bemærkningerne hertil

DSK har noteret sig, at regeringen ønsker at flytte kontrollen med salg af håndkøbslægemidler fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen, selvom denne kontrol er tæt forbundet med Lægemiddelstyrelsens øvrige opgaver i forbindelse med dette salg, herunder udstedelse/evt. tilbagekaldelse af tilladelser, regeludstedelse og fortolkning, formidling af reglerne og udarbejdelse af undervisningsmateriale herom (e-learning) osv. Helt principielt finder vi det uhensigtsmæssigt at adskille kontrollen fra disse andre, grundlæggende aktiviteter.

Flytningen indebærer tilsyneladende også, at en klage over en afgørelse fra Sikkerhedsstyrelsen nu skal behandles af Erhvervsministeriet, som ifølge bemærkninger til §1, nr. 8 "... ikke har de faglige kompetencer til at efterprøve de lægemiddelfaglige spørgsmål...". Denne konstruktion forekommer uhensigtsmæssig.

DSK har endvidere noteret sig, at det gebyr, der i dag betales til Lægemiddelstyrelsen for kontrolbesøg i de fysiske butikker, bortfalder, idet der ikke skal betales gebyr for Sikkerhedsstyrelsens kontrol. Det kan vore medlemmer selvfølgelig kun være tilfredse med. Det er imidlertid uklart af afsnit "3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige", hvorvidt det også gælder for detail-internethandel af håndkøbslægemidler, som fortsat kontrolleres af Lægemiddelstyrelsen. Der er ikke overensstemmelse mellem det første afsnit, som angiver "Gebyrer for selve inspektionerne af detailhandlerne bortfalder således", og det efterfølgende afsnit, som angiver "... opgaven med inspektion (...) overgår fra gebyrfinansiering i Lægemiddelstyrelsen til at være en del af Sikkerhedsstyrelsens bevillingsfinansierede tilsyn". Det burde fremgå mere tydeligt, hvis det alene gælder inspektion i de fysiske butikker.

§ 1, 3.

Det fremgår af afsnit 2.1.3.3, at Lægemiddelstyrelsen fortsat skal kontrollere detailforhandling af håndkøbslægemidler på internettet, selvom kontrol af fysiske butikker flyttes til Sikkerhedsstyrelsen. Det virker umiddelbart mærkværdigt, især da det betyder, at de virksomheder, der forhandler håndkøbslægemidler både i fysiske butikker og på internettet, vil blive udsat for kontrol med overholdelse af regler om de samme produkter fra to forskellige myndigheder. Endvidere fremgår dette ikke af teksten i selve lovforslaget, idet § 1, 3. blot siger "Sikkerhedsstyrelsen kontrollerer overholdelsen af regler udstedet i medfør af § 39 b... uden for apotek". Burde det ikke her fremgå, at dette alene omfatter de fysiske butikker? Det ville gøre loven mere brugervenlig, at man kunne få denne oplysning uden at skulle læse alle bemærkningerne igennem.

Det fremgår ikke, hvordan man vil håndtere en virksomhed, som forhandler håndkøbslægemidler på internettet, og til dette formål har et lokale med håndkøbslægemidlerne, hvorfra der sendes håndkøbslægemidler til forbrugere. I dette tilfælde vil det ikke være tilstrækkeligt, at Lægemiddelstyrelsen kontrollerer hjemmesiden, der bør også være en fysisk kontrol af "lageret" og forsendelsen. Også denne uklarhed taler for, at man i § 1, nr. 3, præciserer, hvilke virksomheder Sikkerhedsstyrelsen skal føre kontrol med, idet alle andre virksomheder så skal kontrolleres af Lægemiddelstyrelsen.

Det fremgår af lovteksten, at "Sikkerhedsstyrelsen udarbejder en rapport om ethvert kontrolbesøg...". Det fremgår af bemærkningerne til nr. 3 (side 20), at rapporten sendes til virksomheden og Lægemiddelstyrelsen. DSK foreslår, at dette medtages i lovteksten.

Til ændringer vedr. lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Indledningen:

I indledningen fremgår det i sidste afsnit, side 6 midten, at "*regeringen undersøger muligheden for, at der kan ske frakendelse af retten til at markedsføre tobak i grove gentagelsestilfælde.*" DSK støtter, at regeringen undersøger muligheden for en sanktion ovenpå gentagne bøder, men anbefaler, at en forhandler kan sættes i karantæne i en given periode fremfor en egentlig (tidsbegrænset) frakendelse.

Til bemærkninger om gældende ret:

I dag påhviler ansvaret alene butiksindehaveren – herunder eventuel forpagter – også selvom de gældende regler om aldersgrænser er tydeligt skiltet, og selvom medarbejderne er nøje instrueret i reglerne. På den baggrund foreslår DSK en flersidet indsats, hvor unge købere og muligvis – afhængig af nærmere juridisk analyse - også personale eventuelt kan ifalde bødestraf. DSK foreslår således, at unge (hvis 15-17 årig) kan idømmes en bøde på f.eks. 500 kroner, hvis vedkommende køber tobak uden at være minimum 18 år.

I Canada kan medarbejdere pålægges en bøde, hvis de sælger tobak og alkohol mv. til personer under de fastsatte aldersgrænser. DSK foreslår, at der iværksættes en nærmere juridisk / kriminalpolitisk analyse af, hvorvidt en lignende ordning kan være hensigtsmæssig i Danmark.

Til § 2:

Den foreslåede ændring betyder, at bøderne som udgangspunkt fordobles i forhold til det hidtidige niveau. DSK er ikke modstander af øget håndhævelse – tværtimod! – men det bør nøje undersøges og overvejes, hvorvidt minimumsbøder på kr. 10.000 er foreneligt med et proportionalitetsprincip, der sædvanligvis indebærer, at der skal være et rimeligt forhold mellem det passerede og sagens udfald. Med en typisk avance på ca. 6% af en gennemsnitlig salgspris på 42 kroner pr. pakke cigaretter kan man overveje, om en minimumsbøde på kr. 10.000 er rimelig, når den økonomiske gevinst ligger i omegnen af 2,50 kroner incl. moms pr. pakke.

Der henvises flere gange til overtrædelser af ”grov eller gentagen karakter.” Det synes ikke at fremgå, hvad der forstås ved en grov overtrædelse, hvorimod gentagne overtrædelser taler for sig selv. DSK opfordrer derfor til, at definitionen af en ”grov” overtrædelse kommer til at fremgå i lovens bemærkninger.

”I tilfælde af en ny sag mod samme person vil de anførte strafpositioner...” Med den foreslåede formulering er der tvivl om, hvorvidt butikker mv. vil blive behandlet ens uanset virksomhedens ejerskab. Det bør naturligvis sikres, at den økonomiske belastning af butikken – herunder eventuelt risikoen for at miste retten til salg af tobaksvarer i en given periode – ikke afhænger af butikkens ejerskab; altså hvorvidt butikkens ejer er en del af den daglige drift, eller om butikken er ejet af et større selskab, i branchen betegnet som ”kapitalkædedrift.”

Øvrige bemærkninger vedr. lov om forbud mod salg af tobak

DSK har tidligere i år lanceret et forslag til en samlet indsats for mindre forbrug af tobak blandt unge. Forslaget til ”Nationalt Tobaksforlig” kan (gen)ses via dette link <https://dsk.dk/koebmaend-efterlyser-nationalt-tobaksforlig/>. Særligt i relation til nærværende lovforslag vil det være relevant med et ID-krav til alle under f.eks. 23 år, da kassemedarbejderne hermed kan undgå ubehagelige konfrontationer med kunder lige omkring de 18 år.

DSK foreslår, at det tydeliggøres, at straf udelukkende kan ske, når et forhold er konstateret af myndighederne, og ikke blot omtalt i f.eks. medier, der har benyttet sig af mindreårige til at få fremprovokeret et ulovligt salg.

Skulle vore bemærkninger give anledning til spørgsmål, må I endelig kontakte os.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
(Lov om forbud mod salg af tobak)

Kirsten Jacobsen
(Lov om lægemidler)

Anja Gade Andersen

Fra: Rikke Skadhauge Seerup
Sendt: 8. august 2018 12:47
Til: Anja Gade Andersen; Charlotte Robson Overby
Emne: VS: HØRING: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år - Frist den 13. august 2018

Sag: 1805334
Sagsdokument: 665502

Fra: Rikke Kristensen
Sendt: 8. august 2018 12:23
Til: Rikke Skadhauge Seerup <rss@SUM.DK>
Emne: VS: HØRING: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år - Frist den 13. august 2018

Kære Rikke

Denne er sendt til mig ved en fejl.

Med venlig hilsen

Rikke Kristensen
Fuldmægtig, Jura og Psykiatri

Direkte tlf. 72269476
Mail: RKR@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

Fra: Birita Ludvíksdóttir <Birita.Ludviksdottir@himr.fo>
Sendt: 8. august 2018 12:13
Til: Rikke Kristensen <RKR@SUM.DK>
Cc: Turid Arge <Turid.Arge@himr.fo>; Jan Simonsen <Jan.Simonsen@himr.fo>
Emne: VS: HØRING: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år - Frist den 13. august 2018

Kære Rikke,

Heilsu- og Innlendismálaráðið har modtaget ovenforstående lovforslag i høring.

Iht. § 3 i lovforslaget kan loven ikke sættes i kraft for Færøerne.

Eftersom både området lægemidler og salg af tobak og alkohol er overtaget sagsområde, er det korrekt anført i lovforslaget, at denne lov ikke skal gælde for Færøerne.

Vinaliga/Sincerely

Birita Ludvíksdóttir

Løgfrøðiligur ráðgevi/Legal adviser

Heilsu- og Innlendismálaráðið/
Ministry of Health and the Interior
Eirargarður 2 • 100 Tórshavn • Faroe Islands
Tel. +298 304050 • Mobile +298 734066
birita.ludviksdottir@himr.fo • www.himr.fo

Fra: Rikke Skadhauge Seerup [<mailto:rss@SUM.DK>]

Sendt: 9. juli 2018 11:45

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; fysio@fysio.dk; info@deoffentligetandlaeger.dk; etf@etf.dk; ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@diaetist.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; info@hjerneskadeforeningen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; post@kost.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; pfs@pfsdk.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaelnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; Ældreforum
Institutionspostkasse <aef@aeldreforum.dk>; aeldresagen@aeldresagen.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; dansk.standard@ds.dk; info@danske-seniorer.dk; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; info@ikas.dk; info@sundheddanmark.nu; dt@datatilsynet.dk; DKetik
Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; Heilsu- og
innlendismálaráðið <himr@himr.fo>; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; Lægemiddelstyrelsen
DKMA <dkma@dkma.dk>; pebl@patienterstatningen.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk;
serum@ssi.dk; Sundhedsstyrelsen Institutionspostkasse <SST@SST.DK>; kontakt@sundhedsdata.dk; SIS
Institutpostkasse <sis@sis.dk>; stps@stps.dk; bm@bm.dk; sm@sm.dk; fm@fm.dk; em@em.dk; jm@jm.dk;
skm@skm.dk; gcp-enheden.bispebjerg-frederiksberg-hospitaler@regionh.dk; ccalov@health.sdu.dk;
anor@clin.au.dk; bfid@scanpharm.dk; gp@dkpharma.dk; dms@dadl.dk; pd@pharmadanmark.dk; dss@amgros.dk;
lmuurholm@ouh.regionsyddanmark.dk; info@igldk.dk; info@lif.dk; medico@medicoindustrien.dk;
pd@pharmadanmark.dk; info@pfl.dk; vif@vif.dk; fi@fi.dk; Lsgunis@ls.fo; general@cochrane.dk; forsk@fi.dk;
'3f@3f.dk'; 'a@aarch.dk'; 'ac@ac.dk'; 'al@produktionsskoleledere.dk';
'apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk'; 'bestyrelserne@danskeerhvervsskoler.dk'; 'bfid@scanpharm.dk';
'bof@homannlaw.dk'; 'brd@brd.dk'; 'b-sosu@sosu.dk'; 'da@da.dk'; 'dadl@dadl.dk'; 'df@friskoler.dk';
'dfi@dkpharma.dk'; 'dh@handicap.dk'; 'di@di.dk'; 'dj@sctib.dk'; 'dk@designskolenkolding.dk'; 'dkuni@dkuni.dk'; 'd-
r-c@d-r-c.dk'; 'dse@skoleelever.dk'; 'dsk@dsk.dk'; 'dsr@dsr.dk'; 'dssv@dssv.dk'; 'dtl@dtl.eu'; 'eeo@eeo.dk';
'etf@etf.dk'; 'fa@fanet.dk'; 'fas@dadl.dk'; 'ff@farmakonom.dk'; 'fkf@kristne-friskoler.dk'; 'fms@fms.dk';
'foa@foa.dk'; 'forbrugerombudsmanden@kfst.dk'; 'formand@dadafo.dk'; 'formand@danmarksvejlederforening.dk';
'formand@gymbf.dk'; 'ftf@ftf.dk'; 'fysio@fysio.dk'; 'gymbf@gymbf.dk'; 'handel@hk.dk'; 'hej@friefagskoler.dk';
'Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk'; 'hf@fadl.dk'; 'hjj@dbi-net.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk';
'horesta@horesta.dk'; 'info@astma-allergi.dk'; 'info@cancer.dk'; 'info@danskeerhvervsakademier.dk';
'info@danskeerhvervsskoler.dk'; 'info@deoffentligetandlaeger.dk'; 'info@diabetes.dk';
'info@efterskoleforeningen.dk'; 'info@efterskoleforeningen.dk'; 'info@fadd.dk'; 'info@igldk.dk'; 'INFO@KADK.DK';
'info@kfumsoc.dk'; 'info@krifa.dk'; 'info@landboudom.dk'; 'info@lif.dk'; 'info@lunge.dk'; 'info@lunge.dk';
'info@msk.dk'; 'info@nbl-landsforening.dk'; 'info@patientsikkerhed.dk'; info@pfl.dk; info@pharmakon.dk;

info@privatehospitaler.dk; info@privatskoleforening.dk; info@rogfritmiljo.dk; info@shipowners.dk; info@smokesolution.com; Info@sygeforsikring.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; info_dk@bat.com; ing@fugleviglund.dk; jo.ir@dsg.dk; jpe@silkeborg.dk; jts@danskerhverv.dk; ka@ka.dk; kd@kadk.dk; kfs@sundkom.dk; kfst@kfst.dk; kk@kobenhavn.kirkenskorshaer.dk; kl@kl.dk; kontakt@cfh.ku.dk; kontakt@dgsnet.dk; kristen.kistrup@regionh.dk; kundeservice@coop.dk; Landselevbestyrelse@FOA.DK; lederforeningen@sosu.dk; lederne@danskeerhvervsskoler.dk; lh@handelselever.dk; lo@lo.dk; los@los.dk; lu@lus.dk; mail@danskegymnasier.dk; mail@danskegymnasier.dk; mail@rektorforeningen.dk; mail@simac.dk; mail@soefartens.org; martec@martec.nu; medico@medicoindustrien.dk; mf@mmf.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; nnf@nnf.dk; oliver-twist@oliver-twist.dk; pd@pharmadanmark.dk; plo@dadl.dk; post@danske-landbrugsskoler.dk; post@forhandlingsfaellesskabet.dk; post@hjertereforeningen.dk; post@lilleskolerne.dk; post@sundbynetvaerket.dk; post@udsatte.dk; private@gymnasier.dk; psa@humleby.dk; psf@psf.nu; pto@pto.dk; ptu@ptu.dk; regioner@regioner.dk; REU@uvm.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; sekretariat@erhvervsskolelederne.dk; shk@sundhedskartellet.dk; sl@sl.dk; ti@tobaksindustrien.dk; tp@amu-vest.dk; uc-dk@uc-dk.dk; us@us-center.dk; VEU-raadet@uvm.dk; vuc@vuc.dk; aams@aams.dk; info@rigsrevisionen.dk; dt@datatilsynet.dk; fertin@fertin.com; soa@danskerhverv.dk; gp@dkpharma.dk; kundeservice@etrack.bilka.dk; mo@agroskolen.dk; lp@fbr.dk; ung@ungdomsskoleforeningen.dk; Thomas.Jepsen@pmi.com; jh@tobaksindustrien.dk; at@at.dk; bm@bm.dk; trm@trm.dk; info@gumlink.com; formand@dadafo.dk; formand@becig.dk; sales@efuma.com; administration@dsff.dk; INFO@CFU-NET.DK; post@skole-foraeldre.dk; sfs@dma.dk

Cc: Charlotte Robson Overby <cro@sum.dk>; Anja Gade Andersen <aga@sum.dk>; Anna Skat Nielsen <ani@sum.dk>; Katrine Ring <kari@sum.dk>

Emne: HØRING: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år - Frist den 13. august 2018

Til høringsparterne

Se venligst vedlagte høringsbrev og materiale vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (Flytning af inspektionsopgaver fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen og tilførsel af kontrolopgave til Sikkerhedsstyrelsen)

Sundheds- og Ældreministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet senest den 13. august 2018. Bemærkningerne bedes fremsendt til aga@sum.dk og cro@sum.dk med kopi til sum@sum.dk.

Mvh.

Rikke

Rikke Skadhauge Seerup

Fuldmægtig, Lægemiddelpolitik

Direkte tlf. 72269461

Mail: rss@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

**SUNDHEDS-
OG ÆLDREMINISTERIET**

Hørings svar til høring vedr. ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol

KL har den 9. juli 2018 modtaget høringen om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol.

KL takker for muligheden for at afgive hørings svar.

KL vil gerne gøre opmærksom på, at høringsfristen har været meget kort, da det har været henover en ferie.

Generelle bemærkninger

Lov om ændring af lov om lægemidler

Lovforslag lækker op til, at man samler en række regulerings og tilsyns opgaver vedr. produktsikkerhed i et center. Derved flyttes tilsynet vedrørende salg af håndkøbsmedicin fra Lægemedelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen.

KL har ingen bemærkninger til denne ændring.

Lov om forbud mod salg af tobak og alkohol

Alkohol og tobak er årsag til en lang række kroniske sygdomme og en lav middellevetid for danskerne. Hver dag begynder 40 børn og unge at ryge og danske unge er dem i Europa, der oftest er drikker sig fulde i alkohol.

Kommunerne har gennem de sidste 10 år arbejdet målrettet på at fremme børn og unges sundhedsvaner. Senest har KL har i sit forebyggelsesudspil fra januar 2018, sat øget fokus på forebyggelsesopgaven i kommunerne.

Men kommunerne kan ikke løse forebyggelsesopgaven alene, og det er vigtigt med et fælles ansvar for danskernes sundhed. I det forebyggende arbejde målrettet børn og unge er det en vigtig opgave at love og regler om salg af tobak og alkohol bliver overholdt.

KL ser derfor frem til, at der fortsat er et effektivt og systematisk tilsyn, der kan være med til at sikre at der bliver levet op til lovgivningen vedr. salg af tobak og alkohol.

Mvh. Hanne Agerbak,
Kontorchef, Social og Sundhed

Dato: 13. august 2018

Sags ID: SAG-2018-04380
Dok. ID: 2608862

E-mail: LDY@kl.dk
Direkte: 3370 3952

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

13. august 2018

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
DK-1057 København K
E-mail: aga@sum.dk, cro@sum.dk

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 3525 7500
Fax +45 3525 7701
www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Kræftens Bekæmpelse takker for muligheden for at kommentere på udkast til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Kræftens Bekæmpelse er enig med regeringen i, at der er brug for en yderligere indsats i forhold til at sikre overholdelsen af reglerne for salg af tobak og alkohol. I dag er det for nemt for unge at købe tobak og alkohol i detailhandlen, da der i mange tilfælde ikke sker ID-kontrol ved købet.

Kræftens Bekæmpelse finder det positivt, at kontrollen med håndhævelsen af aldersgrænsen for køb af tobak og alkohol styrkes ved, at Sikkerhedsstyrelsen fremover vil have det administrative ansvar for at kontrollere, at reglerne overholdes.

Effekten af kontrollen vil dog formentlig være begrænset - ikke mindst i lyset af, at Sikkerhedsstyrelsen med lovforslaget ikke får tilført nye ressourcer til at løfte opgaven med kontrol af butikkernes overholdelse af aldersgrænserne for salg af tobak og alkohol.

Hvis regeringen reelt ønsker at sætte handling bag ordene om at sikre, at børn og unge ikke kan købe tobak og alkohol og dermed forebygge rygning, tidlig debut og stort alkoholindtag, kræver det yderligere tiltag.

I forhold til salg af alkohol og tobak bør skærpet kontrol suppleres med indførelse af lovpligtig tjek af alle købere, der ikke *tydeligt* er over 18 år. Det kan for eksempel gøres ved at kræve id for alle op til 25 år efter hollandsk forbillede. En sådan udvidelse af gruppen, der skal vise id, vil mindske sandsynligheden for, at det i praksis er muligt for mindreårige at købe tobak og alkohol og dermed sikre at lovgivningen reelt bliver overholdt.

Desuden foreslås det, at regeringen tager ansvar for at udbrede tekniske løsninger, der kan understøtte efterlevelsen af aldersgrænser i forbindelse med betalingen.

Et andet tiltag, der vil understøtte efterlevelsen af den nuværende lovgivning, er at gøre det lovpligtigt for forhandlere at gemme tobaksprodukter væk. Selvom mange af detailbranchens

store kæder allerede frivilligt har besluttet at lægge tobaksprodukterne under disken, er det først, når det omfatter alle forhandlere, at vi vil kunne opnå den fulde effekt i forhold til at sænke antallet af unge, der begynder at ryge.

Derudover mener Kræftens Bekæmpelse, at hvis regeringen ønsker at understøtte udskydelsen af unges alkoholdebut og begrænse deres alkoholforbrug, bør der indføres én samlet 18-års aldersgrænse for køb af alkoholholdige drikke på over 1,2 %. En ensartet 18-års aldersgrænse vil dels gøre det væsentligt nemmere for forhandlerne at efterleve lovgivningen på området, dels gøre området mere gennemsigtigt for forbrugerne.

Endelig mener vi, at det er på sin plads at påpege, at Danmark har underskrevet WHO's rammekonvention om tobakskontrol, FCTC. Ifølge artikel 5.3 heri har Danmark forpligtet sig til at imødegå tobaksindustriens indflydelse på sundhedspolitikken.

Vi mener derfor, at det er meget problematisk, at Sundheds- og Ældreministeriet beder navngivne firmaer fra tobaksindustrien som Philip Morris og British American Tobacco om at komme med høringssvar til nærværende udkast til lovforslag.

Er der behov for yderligere uddybning af høringssvaret, stiller vi os gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

Mette Lolk Hanak
Forebyggelseschef

Høringssvar

Forslag til lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Behov for mere kontrol med ulovligt salg af tobak og alkohol

Lægeforeningen hilser flytningen af kontrol med tobaks- og alkoholsalget til Sikkerhedsstyrelsen velkomment.

Det er ulovligt for unge at købe tobak og stærk alkohol, men reelt bliver forbuddet ikke håndhævet. Kun to butikker har i 2017 fået bøde for ulovligt salg af tobak, mens en undersøgelse fra Alkohol og Samfund viser, at 70 procent af butikkerne sælger alkohol ulovligt til unge.

Der er derfor et stort behov for at skærpe indsatsen overfor ulovligt salg af tobak og alkohol både via kontrolbesøg og ved større konsekvenser for at bryde loven.

Vi bakker derfor op om regeringens forslag, der indeholder, at bøderne fordobles ved overtrædelse, og baner vejen for at salgssteder kan blive frataget retten til at markedsføre tobak ved grove overtrædelser.

Det fremgår ikke af forslaget, hvor mange ressourcer Sikkerhedsstyrelsen får tilført til at løfte opgaven. Det er dog vigtigt, at ressourceindsatsen bliver reel, så Sikkerhedsstyrelsen har mulighed for at prioritere opgaven. Står sundhedsministerens udtalelse om tilførslen af 0,7 årsværk fra Politikken 7. januar 2018 til troende, er spørgsmålet om det er muligt for Sikkerhedsstyrelsen at varetage kontrolopgaven overfor de 5.200 butikker, der sælger tobak.

Af lovforslaget fremgår det, at det sigter mod at bidrage til at understøtte, at danske børn og unge ikke ryger og tager udgangspunkt i regeringens overordnede målsætning om en røgfri børne- og ungegeneration i 2030. Lovforslagets tiltag er en start, men skal målet opnås, kræver det mere end højere bødestrafte og en ny kontrolinstans.

Vi foreslår, at lovgivningen bliver suppleret med følgende tiltag:

- Røgfri uddannelser og skoletid
- Reelt forbud mod tobaksreklamer
- Højere tobakspriser

Formanden

13. august 2018

Jr. 2018-5515

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500

Tlf.: 3544 8337

E-post: dadl@dadl.dk

E-post: aml@dadl.dk

www.laeger.dk

Grundet den korte høringsfrist midt i sommerperioden har det ikke været muligt at afgive et hørings svar vedr. flytning af inspektionsopgaver fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen. Men vi forudsætter selvfølgelig, at den fornødne faglighed bevares, når inspektionsopgaven bliver flyttet fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen. Vi forudser endvidere nødvendigheden af et tæt samarbejde mellem de to styrelser, da den øvrige myndighedskontrol og andre opgaver relateret til detailhandlere af håndkøbsmedicin fortsat er placeret i Lægemiddelstyrelsen.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing
Formand, Lægeforeningen

PHILIP MORRIS ApS

København den 18. juli 2018

Sundhedsministeriet

Holbergsgade 6

1057 - København K

Sendt per e-mail til aga@sum.dk og cro@sum.dk med kopi til sum@sum.dk.

Høringssvar vedr. Udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Jeg vil indledningsvis gerne takke for invitationen til at kommentere på lovforslaget. Fra Philip Morris ApS' side har vi udelukkende forholdt os til den del af lovforslaget, der vedrører salg af tobak.

Der bør ikke være nogen tvivl om, at børn og unge ikke skal benytte tobaksprodukter eller andre produkter indeholdende nikotin, hvorfor man også for mange år siden indførte en aldersgrænse på 18 år for køb af sådanne produkter. Fra vores side gør vi alt, hvad vi kan for at undgå, at dette sker, hvilket også gælder brug af eksempelvis NemID i forbindelse med digitale transaktioner.

Vi er derfor også glade for, at Regeringen med dette forslag til lov forhøjer indsatsen i forhold til at sikre, at loven efterleves, og at der tages affære, hvis manglende alderskontrol observeres. Vi har ikke konkrete forslag til forbedringer, men mener det er et område, der bør være fokus på fremadrettet og følges tæt, for at sikre den mest effektive form for håndhævelse. Vi understøtter allerede nu forhandlerledet i forhold til at indføre konkrete tiltag, og undervise i nødvendigheden af at spørge om ID, også selvom det skaber konflikter i købsituationen eller forlænger ekspeditionstiden.

Vi står naturligvis til rådighed, skulle Ministeriet have spørgsmål eller kommentarer til ovenstående, eller ønsker idéer til yderligere forbedringer på området.

Med venlig hilsen

Thomas Aarestrup Jepsen

Manager Corporate Affairs

Philip Morris ApS

Til Sundheds- og Ældreministeriet

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år
(Flytning af inspektionsopgaver fra Lægemiddelstyrelsen til Sikkerhedsstyrelsen og tilførsel af kontrolopgave til Sikkerhedsstyrelsen)**

SSP-Samrådet takker for muligheden for at kommentere og afgive høringssvar på ovennævnte lovforslag.

SSP-Samrådet har følgende bemærkninger til det fremsatte lovforslag:

SSP-Samrådet er enig i Regeringens opfattelse af, at det til trods af forbuddet mod at sælge tobak og spiritus til personer under 18 år og alkohol til børn under 16 år, er relativt nemt for børn og unge at købe alkohol og tobak i detailhandlen, da der ikke sker tilstrækkelig ID-kontrol ved købet. Der er således et klart behov for at styrke kontrolindsatsen, således at loven og intentionerne med loven overholdes.

SSP-Samrådet bakker op om, at Sikkerhedsstyrelsen får til opgave at føre tilsyn med overholdelsen af forbuddet om salg af alkohol og tobak til personer under henholdsvis 16 og 18 år, såfremt dette ikke medfører, at det lokale politi afholder sig fra at lave lokale kontroller. Det er SSP-Samrådets indtryk, at den lokale kontrol, som foregår i et samarbejde mellem det lokale SSP-samarbejde, og i særlig grad politiet har den bedste effekt. Sikkerhedsstyrelsens kontrolfunktion vil være et positivt ekstra tiltag. Det er dog væsentligt, at der i den sammenhæng afsættes tilstrækkelige ressourcer til opgaven. At afsætte 1.3 årsværk i til opgaven i Sikkerhedsstyrelsen, vil efter SSP-Samrådets opfattelse ikke være tilstrækkeligt til at løse en kontrolopgave, der drejer sig om at overvåge om salget rent faktisk finder sted, på trods af omfattende skiltning og instruktion af medarbejdere. Der bør afsættes de nødvendige ressourcer til at varetage kontrolbesøg på baggrund af anmeldelser fra borgere og offentlige myndigheder.

SSP-Samrådet har erfaret, at der også sker salg af alkohol over nettet via dagligvarebutikernes netbutikker. I den sammenhæng spørges og kontrolleres der angiveligt ikke for alder. En øget forebyggelsesindsats med kontrol bør således også give mulighed for at kontrollere netsalg. Dette kan formodentlig lade sig gøre med tekniske krav i forbindelse med selve betalingen på nettet.

SSP-Samrådet bakker op om at hæve bødestørrelser ved overtrædelser af loven, jf forslaget. SSP-Samrådet vil dog anbefale, at der i sidste instans ved alvorlige og gentagne overtrædelser indføres en sanktionsmulighed for at fratage butikken retten til at sælge alkohol og tobak.

SSP-Samrådet anbefaler, at man undersøger forskellige tekniske løsninger. Det kunne fx være, at alt køb af alkohol og tobak skal betales med kort eller lignende som sikrer, at personen der køber har den rigtige alder.

SSP-Samrådet

Benny Husted
Formand
Tlf.: 2325 8547
Benny.husted@skanderborg.dk

Martin Bannow
Næstformand
Tlf.: 4031 7105
mbran@halsnaes.dk

www.ssp-samraadet.dk

SSP-Samrådet vil endvidere anbefale, at der indføres et fast krav om, at der altid skal vises ID ved køb af alkohol og tobak uanset alder. På denne måde vil man kunne sikre sig en bedre kultur for kassemedarbejdere til at afkræve ID.

På vegne af SSP-Samrådet

Benny Husted
Formand

Martin Bannow
Næstformand

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

aga@sum.dk
cro@sum.dk
sum@sum.dk

Tandlægeforeningen
Amaliegade 17
1256 København K

Tel.: 70 25 77 11
Fax: 70 25 16 37
info@tandlaegeforeningen.dk
www.tandlaegeforeningen.dk

CVR nr. 21318418

DJJ

Dato: 13. august 2018
Journal: hoering_071/2018

Vedr. Udkast til forslag om lov om ændring af lov om lægemidler og lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Flere orale sygdomme eksempelvis oral cancer og marginal parodontitis er associeret med tobak og/eller alkohol. Tandlægeforeningen byder derfor en stramning vedr. salg af tobak og alkohol til mindreårige velkommen. Der findes utallige eksempler på, at tobak og alkohol i dag sælges til mindreårige i butikker.

Tandlægeforeningen har følgende kommentarer til lovforslaget:

Tandlægeforeningen finder det positivt, at bøderne for overtrædelse af loven sættes kraftigt op.

Det fremgår, at det ved straffens udmåling betragtes som en særligt skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen af §§ 1-2 er af grov eller gentagen karakter. Det bør præciseres, hvordan "grov karakter" defineres.

I lovforslaget nævnes "tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter". Det er Tandlægeforeningens opfattelse, at det bør præciseres, at loven, udover disse tobaksprodukter, også omfatter salg af, snus, elektroniske cigaretter, "heat not burn"-produkter mv.

Med venlig hilsen

Freddie Sloth-Lisbjerg
Formand, tandlæge mTF

Joakim Lilholt
Adm. direktør

TOBAKSINDUSTRIEN

TOBACCO MANUFACTURERS ASSOCIATION OF DENMARK

Vesterbrogade 1 L. 2.sal.
DK-1620 København V.
Telefon: + 45 39 62 68 99
Mobil: + 45 20 35 12 99
E-mail: jh@tobaksindustrien.dk

København d.10 august 2018

Sundheds -og Ældre ministeriet

Pr. mail til :

aga@sum.dk, cro@sum.dk og cc.sum@sum.dk

Vedr. sagsnummer 1805334

Tak for lejligheden til at kommentere på ovennævnte udkast til lovændring.

Det er Tobaksindustriens klare holdning, at nydelse af tobak er et valg for voksne. Derfor mener vi heller ikke, at børn og unge under 18 år bør have adgang til at købe tobak.

Vi har imidlertid også noteret os, at det aktuelle tilsyn og kontrol mv. af forbuddet mod salg af tobak til mindreårige ikke formår at sikre en tilfredsstillende efterlevelse af lovens klare og enkle bestemmelse.

Det er beklageligt, da overholdelse af forbuddet mod salg af tobak til mindreårige synes at være den bedste og enkleste vej til en realisering af regeringens målsætning om en røgfri generation i 2030. Vel og mærke på en måde, hvor der tages hensyn til såvel de voksne, som har valgt at ryge, som til beskyttelsen af de mindreårige, der ikke bør begynde at ryge, eller som bør stoppe hermed.

En strikt overholdelse af forbuddet mod salg til mindreårige vil efter vores vurdering således bidrage til at sikre et fortsat fald i antallet af børn og unge, som ryger. Faldet i antallet af rygere blandt mindreårige er dokumenteret i såvel den årlige Rygevaneundersøgelse fra Sundhedsstyrelsen og i den seneste "Sundhedsprofil" samt i ministerens uddybende svar på spørgsmål 678 (alm. del) til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg på foranledning af Flemming Møller Mortensen (S).

Tobaksindustrien støtter derfor regeringens intention om at skabe bedre rammer for overholdelse af forbuddet mod salg af tobaksvarer til mindreårige gennem udnyttelse af den synergi, der ligger i at overføre kontrolopgaven til Sikkerhedsstyrelsen, som i forvejen foretager besøg på udsalgssteder i forbindelse med håndhævelsen af regler om tobaksprodukter fastsat i andre regelsæt. Endvidere bør der også sikres et ID-system, som letter handlens mulighed for, at kontrollere alder hos køberen.

En øget kontrol kan imidlertid næppe stå alene. Tobaksindustrien anerkender nødvendigheden af og kan derfor støtte, at den forbedrede kontrol af salgsforbuddet, som en overførsel til Sikkerhedsstyrelsen vil medføre, følges op af skærpede sanktioner i tilfælde af gentagne overtrædelser, således som lovudkastet

også lægger op til. Tobaksindustrien noterer sig i den forbindelse også regeringens overvejelser om at fratage handlende, som ikke kan eller vil overholde lovens forbud, muligheden for at handle med tobaksvarer.

Tobaksindustrien står selvsagt til rådighed for en uddybning af vores synspunkter.

Venlig hilsen

Tobaksindustrien

Jens Hennild

Direktør, cand.jur.